

Проект ЄС «Додаткова підтримка Міністерства екології
та природних ресурсів України у впровадженні
Секторальної бюджетної підтримки»



Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом

ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ водних Директив Європейського Союзу



Проект фінансується ЄС

ep^tisa

Проект впроваджується
консорціумом на чолі
з компанією ЕПТИСА

Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом

ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ **водних Директив** **Європейського Союзу**

Київ
«Інтерсервіс»
2015

Ухвалено 12 червня 2015 року Робочою групою Державного агентства водних ресурсів України з питань розроблення пропозицій щодо імплементації Директиви 2000/60/ЄС про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері водної політики зі змінами і доповненнями, внесеними Рішенням № 2455/2001/ЄС та Директивою 2009/31/ЄС.

Рекомендовано до друку Робочою групою з питань якості води та управління водними ресурсами Міністерства екології та природних ресурсів України.

Терміни та визначення водних Директив Європейського Союзу / С.О. Афанасьєв, В.С. Бабчук, О.В. Бонь, С.В. Васильєв, С.М. Вихрист, В.В. Гребінь, К.В. Кір'янова, Г.В. Кухарчук, О.Є. Кошляков, О.Г. Лисюк, Ю.Б. Набиванець, О.Г. Ободовський, Н.М. Осадча, В.К. Хільчевський, М.Ю. Хорєв, О.Є. Ярошевич. — К.: Інтерсервіс, 2015. — 32 с. ISBN 978-617-696-368-4

Наведено переклад термінів та їх визначень з Директив Європейського Союзу, які стосуються якості води та управління водними ресурсами. Знання, розуміння та вживання термінології Директив ЄС має забезпечити більш ефективну імплементацію положень директив, покращення комунікації, особливо в рамках співпраці у спільних з ЄС транскордонних річкових басейнах.

Цю розробку виконано колективом фахівців — відомих вчених і практиків, які представляють Міністерство екології та природних ресурсів України, Державне агентство водних ресурсів України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Український гідрометеорологічний інститут ДСНС України та НАН України, Інститут гідробіології НАН України, проекти технічної допомоги ЄС.

Це видання здійснене проектом технічної допомоги ЄС «Додаткова підтримка Міністерства екології та природних ресурсів України у впровадженні секторальної бюджетної підтримки», який фінансується Європейським Союзом та впроваджується консорціумом на чолі з Eptisa з січня 2012 р. Зміст публікації не є відображенням офіційної позиції Європейського Союзу.

ЗМІСТ

Вступ	4
I. ДИРЕКТИВА 2000/60/ЄС ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ від 23 жовтня 2000 року про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері водної політики / DIRECTIVE 2000/60/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 23 October 2000 establishing a framework for Community action in the field of water policy.	8
II. ДИРЕКТИВА 2007/60/ЄС ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ від 23 жовтня 2007 року про оцінку та управління ризиками затоплення / DIRECTIVE 2007/60/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 23 October 2007 on the assessment and management of flood risks	18
III. ДИРЕКТИВА 2008/56/ЄС ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ від 17 червня 2008 року про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері екологічної політики щодо морського середовища / DIRECTIVE 2008/56/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 17 June 2008 establishing a framework for community action in the field of marine environmental policy	20
IV. ДИРЕКТИВА РАДИ 98/83/ЄС від 3 листопада 1998 року про якість води, призначеної для споживання людиною / COUNCIL DIRECTIVE 98/83/EC of 3 November 1998 on the quality of water intended for human consumption	24
V. ДИРЕКТИВА РАДИ 91/676/ЄЕС від 12 грудня 1991 року про захист вод від забруднення, спричиненого нітратами з сільськогосподарських джерел / COUNCIL DIRECTIVE 91/676/EEC of 12 December 1991 concerning the protection of waters against pollution caused by nitrates from agricultural sources	26
VI. ДИРЕКТИВА РАДИ 91/271/ЄЕС від 21 травня 1991 року про очищення міських стічних вод / COUNCIL DIRECTIVE 91/271/EEC of 21 May 1991 concerning urban waste water treatment	28

ВСТУП

Підписання **Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом та його державами-членами, з іншої сторони (надалі — Угода)** відкриває нові можливості та створює нові стандарти у різних сферах суспільного життя, включаючи й сферу охорони довкілля.

Секторальні питання співробітництва у сфері охорони навколишнього природного середовища в Угоді закріплено у главі 6, яка так і називається «Навколишнє природне середовище» розділу V «Економічне та галузеве співробітництво».

З повним текстом Угоди можна ознайомитися на сайті Кабінету Міністрів України (див. електронний ресурс http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=246396130&cat_id=223223535)

Для України впровадження законодавства ЄС у галузі довкілля відбувається в межах восьми секторів, що регламентуються 29 джерелами права (директивами та регламентами) ЄС у цій сфері. Директиви і Регламенти встановлюють загальні правила та стандарти, які повинні бути транспоновані (перенесені) до внутрішньодержавного права. На відміну від сучасного природоохоронного законодавства України, яке у багатьох аспектах є декларативним, джерела права ЄС визначають кількісні та якісні результати, які треба досягти кожній країні протягом визначеного періоду часу. Особливістю директив ЄС є те, що держави повинні адаптувати своє законодавство для досягнення цілей, визначених директивами, але при цьому самі визначають методи їх досягнення. Регламенти, натомість, є нормами прямої дії і мають застосовуватися так, як передбачено їх положеннями.

У Додатку XXX до Угоди про асоціацію виділені наступні сектори:

1. Управління довкіллям та інтеграція екологічної політики у інші галузеві політики;
2. Якість атмосферного повітря;
3. Управління відходами та ресурсами;
4. Якість води та управління водними ресурсами, включаючи морське середовище (таблиця 1);
5. Охорона природи;
6. Промислове забруднення та техногенні загрози;
7. Зміна клімату та захист озонового шару;
8. Генетично модифіковані організми.

Таблиця 1. Директиви, віднесені до сектору «ЯКІСТЬ ВОДИ ТА УПРАВЛІННЯ ВОДНИМИ РЕСУРСАМИ, включаючи морське середовище»

№	Директива	Головний виконавець	Акт Кабінету Міністрів України	Посилання
1	Директива 2000/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2000 р. про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері водної політики із змінами та доповненнями, внесеними Рішенням 2455/2001/ЄС і Директивою 2009/31/ЄС	Міністерство екології та природних ресурсів	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 371 «Про схвалення розроблених Міністерством екології та природних ресурсів планів імплементації деяких актів законодавства ЄС»	http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/371-2015-%D1%80
2	Директива 2007/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2007 р. про оцінку та управління ризиками затоплення	Державна служба з надзвичайних ситуацій	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 лютого 2015 р. № 132 «Про схвалення розроблених Державною службою з надзвичайних ситуацій планів імплементації деяких актів законодавства ЄС»	http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/132-2015-%D1%80
3	Директива 2008/56/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 17 червня 2008 р. про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері екологічної політики щодо морського середовища (Рамкова Директива морської стратегії)	Міністерство екології та природних ресурсів	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 371 «Про схвалення розроблених Міністерством екології та природних ресурсів планів імплементації деяких актів законодавства ЄС»	http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/371-2015-%D1%80
4	Директива Ради 91/271/ЄЕС від 21 травня 1991 р. про очищення міських стічних вод	Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 4 березня 2015 р. № 162 «Про схвалення розроблених Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства планів імплементації деяких актів законодавства ЄС»	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/162-2015-%D1%80
5	Директива Ради 98/83/ЄС від 3 листопада 1998 р. про якість води, призначеної для споживання людиною, із змінами та доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) № 1882/2003	Міністерство охорони здоров'я	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 р. N 1141 «Про схвалення розроблених Міністерством охорони здоров'я планів імплементації деяких актів законодавства ЄС»	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1141-2014-%D1%80

6	Директива Ради 91/676/ЄЕС від 12 грудня 1991 р. про захист вод від забруднення, спричиненого нітратами з сільськогосподарських джерел, із змінами і доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) № 1882/2003	Міністерство екології та природних ресурсів	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 371 «Про схвалення розроблених Міністерством екології та природних ресурсів планів імплементації деяких актів законодавства ЄС»	http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/371-2015-%D1%80
---	--	---	--	---

Кожна Директива містить статтю «Визначення». При цьому визначення одного і того самого терміна у різних Директивах можуть бути різними в залежності від специфіки/цілей Директив.

Деякі терміни, визначені у Директивах, вживаються у нормативно-правових актах України (зокрема, у Водному Кодексі України 1995 року) та вітчизняній науковій літературі, деякі є новими. При цьому їхні визначення часто відрізняються від тих, що вживаються в Україні, як в юридичних та методичних, так і у наукових джерелах.

Метою даної розробки є не тлумачення термінів, визначених у Директивах, або пошук їхніх відповідників, що вживаються в Україні, а **максимально точний переклад** термінів та їх визначень. Знання, розуміння та коректне вживання термінології Директив ЄС має забезпечити більш ефективну імплементацію положень Директив, покращення комунікації, особливо в рамках співпраці у спільних з ЄС транскордонних річкових басейнах (Тиса, Дунай, Дністер, Прут, Сірет, Західний Буг, Сян).

Ця розробка є колективною працею фахівців, які представляють Міністерство екології та природних ресурсів України, Державне агентство водних ресурсів України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Український гідрометеорологічний інститут Державної служби України з надзвичайних ситуацій та Національної академії наук України, Інститут гідробіології Національної академії наук України та проекти технічної допомоги ЄС.

З текстом Директив англійською можна ознайомитися на сайті Європейської Комісії (див. електронний ресурс: http://ec.europa.eu/environment/water/index_en.html)

Авторський колектив

1. **Афанасьєв Сергій Олександрович** — доктор біологічних наук, професор, лауреат державної премії України в галузі науки і техніки, завідувач відділом іхтіології та екології річкових систем Інституту гідробіології НАН України.
2. **Бабчук Валерій Станіславович** — начальник відділу водних об'єктів та моніторингу вод управління водних ресурсів та координації діяльності територіальних органів Державного агентства водних ресурсів України.
3. **Бонь Олександр Віталійович** — начальник відділу водних екосистем та ресурсів Департаменту охорони природних ресурсів Міністерства екології та природних ресурсів України.

4. **Васильєв Сергій Васильович** — заступник начальника управління водних ресурсів та координації діяльності територіальних органів Державного агентства водних ресурсів України.
5. **Вихрист Сергій Михайлович** — кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного права, Університет економіки та права «КРОК», експерт проекту ЄС «Додаткова підтримка Міністерства екології та природних ресурсів України у впровадженні Секторальної бюджетної підтримки».
6. **Гребінь Василь Васильович** — доктор географічних наук, професор, професор кафедри гідрології та гідроекології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
7. **Кір'янова Катерина Вікторівна** — кандидат географічних наук, головний спеціаліст відділу водних екосистем та ресурсів Департаменту охорони природних ресурсів Міністерства екології та природних ресурсів України.
8. **Кухарчук Ганна Вікторівна** — головний спеціаліст відділу водних екосистем та ресурсів Департаменту охорони природних ресурсів Міністерства екології та природних ресурсів України.
9. **Кошляков Олексій Євгенович** — доктор геологічних наук, доцент, завідувач кафедри гідрогеології та інженерної геології науково-навчального інституту «Інститут геології» Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
10. **Лисюк Ольга Гаврилівна** — начальник управління водних ресурсів та координації діяльності територіальних органів Державного агентства водних ресурсів України.
11. **Набиванець Юрій Богданович** — кандидат географічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з наукових питань Українського гідрометеорологічного інституту ДСНС України та НАН України.
12. **Ободовський Олександр Григорович** — доктор географічних наук, професор, заступник декана з наукової роботи географічного факультету, професор кафедри гідрології та гідроекології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
13. **Осадча Наталія Миколаївна** — доктор географічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу гідрохімії Українського гідрометеорологічного інституту ДСНС України та НАН України.
14. **Хільчевський Валентин Кирилович** — доктор географічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри гідрології та гідроекології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
15. **Хорєв Михайло Юрійович** — начальник відділу координації територіальних органів управління водних ресурсів та координації діяльності територіальних органів Державного агентства водних ресурсів України.
16. **Ярошевич Олексій Євгенович** — кандидат географічних наук, керівник групи експертів проекту ЄС «Додаткова підтримка міністерства екології та природних ресурсів України у впровадженні секторальної бюджетної підтримки», національний експерт Міжнародної Комісії із захисту річки Дунай.

Упорядник — **Мудра Катерина**

I. DIRECTIVE 2000/60/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL
of 23 October 2000 establishing a framework for Community action
in the field of water policy

№	Key	Definition
1	Surface water	inland waters, except groundwater; transitional waters and coastal waters, except in respect of chemical status for which it shall also include territorial waters
2	Groundwater	all water which is below the surface of the ground in the saturation zone and in direct contact with the ground or subsoil
3	Inland water	all standing or flowing water on the surface of the land, and all groundwater on the landward side of the baseline from which the breadth of territorial waters is measured
4	River	body of inland water flowing for the most part on the surface of the land but which may flow underground for part of its course
5	Lake	a body of standing inland surface water
6	Transitional water	bodies of surface water in the vicinity of river mouths which are partly saline in character as a result of their proximity to coastal waters but which are substantially influenced by freshwater flows
7	Coastal water	surface water on the landward side of a line, every point of which is at a distance of one nautical mile on the seaward side from the nearest point of the baseline from which the breadth of territorial waters is measured, extending where appropriate up to the outer limit of transitional waters
8	Artificial water body	a body of surface water created by human activity
9	Heavily modified water body	body of surface water which as a result of physical alterations by human activity is substantially changed in character, as designated by the Member State in accordance with the provisions of Annex II
10	Body of surface water	a discrete and significant element of surface water such as a lake, a reservoir, a stream, river or canal, part of a stream, river or canal, a transitional water or a stretch of coastal water

I. ДИРЕКТИВА 2000/60/ЄС ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ
від 23 жовтня 2000 року про встановлення рамок діяльності
Співтовариства у сфері водної політики

№	Термін	Визначення терміну у експертному трактуванні
1	Поверхневі води	Внутрішні води, за виключенням підземних вод, перехідні та прибережні води (а у випадку визначення хімічного статусу — також територіальні води)
2	Підземні води	Усі води, які знаходяться нижче поверхні ґрунту у зоні насичення і у прямому контакті з ґрунтами або гірськими породами
3	Внутрішні води	Усі стоячі або проточні води на поверхні суші та всі підземні води, що розташовані у бік суші від базової лінії, від якої вимірюється ширина територіальних вод
4	Річка	Водне тіло, яке належить до внутрішніх вод і протікає здебільшого поверхнею суші, але й може частину свого шляху протікати під землею
5	Озеро	Поверхнєве водне тіло зі стоячою водою, яке належить до внутрішніх вод
6	Перехідні води	Поверхнєві водні тіла біля гирл річок, що є частково солоними через їхню близькість до прибережних вод, але на які істотно впливають потоки прісної води
7	Прибережні води	Поверхнєві води, які розташовані між береговою лінією та лінією у морі, кожна точка якої знаходиться на відстані однієї морської милі від найближчої точки базової лінії, від якої вимірюється ширина територіальних вод, простягаючись, де це є доцільним, до зовнішньої граничної межі перехідних вод
8	Штучне водне тіло	Поверхнєве водне тіло, створене у результаті діяльності людини
9	Істотно змінене водне тіло	Поверхнєве водне тіло, яке в результаті фізичних змін, спричинених діяльністю людини, істотно змінило характер, як було визначено державою-членом відповідно до положень Додатку II
10	Поверхнєве водне тіло	Окремий значний елемент поверхневих вод: озеро, водосховище/ставок, струмок, річка, канал або їхня частина, перехідні води або ділянка прибережних вод

№	Key	Definition
11	Aquifer	a sub-surface layer or layers of rock or other geological strata of sufficient porosity and permeability to allow either a significant flow of groundwater or the abstraction of significant quantities of groundwater
12	Body of groundwater	a distinct volume of groundwater within an aquifer or aquifers
13	River basin	the area of land from which all surface run-off flows through a sequence of streams, rivers and, possibly, lakes into the sea at a single river mouth, estuary or delta
14	Sub-basin	the area of land from which all surface run-off flows through a series of streams, rivers and, possibly, lakes to a particular point in a water course (normally a lake or a river confluence)
15	River basin district	the area of land and sea, made up of one or more neighbouring river basins together with their associated ground waters and coastal waters, which is identified under Article 3(1) as the main unit for management of river basin
16	Competent authority	an authority or authorities identified under Article 3(2) or 3(3)
17	Surface water status	the general expression of the status of a body of surface water, determined by the poorer of its ecological status and its chemical status
18	Good surface water status	the status achieved by a surface water body when both its ecological status and its chemical status are at least 'good'
19	Groundwater status	the general expression of the status of a body of groundwater, determined by the poorer of its quantitative status and its chemical status
20	Good groundwater status	the status achieved by a groundwater body when both its quantitative status and its chemical status are at least 'good'
21	Ecological status	An expression of the quality of the structure and functioning of aquatic ecosystems associated with surface waters, classified in accordance with Annex V
22	Good ecological status	the status of a body of surface water, so classified in accordance with Annex V

№	Термін	Визначення терміну у експертному трактуванні
11	Водоносний горизонт	Підземний шар (шари) гірських порід або інші геологічні шари достатньої пористості і проникності, що уможливають значний рух підземних вод, або забір значних об'ємів підземних вод
12	Підземне водне тіло	Окремий виділений об'єм підземних вод в межах водоносного горизонту (горизонтів)
13	Річковий басейн	Територія суші, з якої весь поверхневий стік через низку струмків, річок і, можливо, озер надходить до моря через єдине річкове гирло, естуарій або дельту
14	Суббасейн	Територія суші, з якої весь поверхневий стік через низку струмків, річок і, можливо, озер надходить до окремого місця водотоку (зазвичай, озера або злиття річок)
15	Район річкового басейну	Територія суші і моря, що складається з одного або кількох сусідніх річкових басейнів разом з пов'язаними з ними підземними і прибережними водами, що визначається відповідно до статті 3 (1) як головна одиниця управління річковими басейнами
16	Компетентний орган	Орган або органи, визначені у статті 3 (2) або 3 (3)
17	Статус поверхневих вод	Загальне вираження статусу поверхневого водного тіла, що визначається за найгіршим значенням його екологічного та хімічного статусів
18	Добрий статус поверхневих вод	Статус поверхневого водного тіла, коли його екологічний та хімічний статуси є, принаймні, «добрими»
19	Статус підземних вод	Загальне вираження статусу підземного водного тіла, що визначається за найгіршим значенням його кількісного та хімічного статусів
20	Добрий статус підземних вод	Статус підземного водного тіла, коли його кількісний та хімічний статуси є, принаймні, «добрими»
21	Екологічний статус	Вираження якості структури і функціонування водних екосистем, пов'язаних з поверхневими водами, класифікованими згідно з Додатком V
22	Добрий екологічний статус	Статус поверхневого водного тіла, визначений згідно з Додатком V

№	Key	Definition
23	Good ecological potential	the status of a heavily modified or an artificial body of water, so classified in accordance with the relevant provisions of Annex V
24	Good surface water chemical status	the chemical status required to meet the environmental objectives for surface waters established in Article 4 (1)(a), that is the chemical status achieved by a body of surface water in which concentrations of pollutants do not exceed the environmental quality standards established in Annex IX and under Article 16 (7), and under other relevant Community legislation setting environmental quality standards at Community level
25	Good groundwater chemical status	the chemical status of a body of groundwater, which meets all the conditions set out in Table 2.3.2 of Annex V
26	Quantitative status	an expression of the degree to which a body of groundwater is affected by direct and indirect abstraction, cf. Art 2(28) 'good quantitative status'
27	Available groundwater resource	the long-term annual average rate of overall recharge of the body of groundwater less the long-term annual rate of flow required to achieve the ecological quality objectives for associated surface waters specified under Article 4, to avoid any significant diminution in the ecological statutes of such waters and to avoid any significant damage to associated terrestrial ecosystems
28	Good quantitative status	the status defined in Table 2.1.2 of Annex V
29	Hazardous substances	substances or groups of substances that are toxic, persistent and liable to bio-accumulate, and other substances or groups of substances which give rise to an equivalent level of concern
30	Priority substances	substances identified in accordance with Article 16 (2) and listed in Annex X. Among these substances there are 'priority hazardous substances' which means substances identified in accordance with Article 16 (3) and (6) for which measures have to be taken in accordance with Article 16 (1) and 16 (8)
31	Pollutant	any substance liable to cause pollution, in particular those listed in Annex VIII

№	Термін	Визначення терміну у експертному трактуванні
23	Добрий екологічний потенціал	Статус істотно зміненого або штучного водного тіла, визначений згідно з відповідними положеннями Додатку V
24	Добрий хімічний статус поверхневих вод	Хімічний статус, який відповідає екологічним цілям для поверхневих вод, встановленим у статті 4 (1) (а), тобто хімічний статус поверхневого водного тіла, у якому концентрації забруднювальних речовин не перевищують екологічних стандартів якості, встановлених у Додатку IX та у статті 16 (7), а також інших відповідних законодавчих актах Співтовариства, що встановлюють екологічні стандарти якості на рівні Співтовариства
25	Добрий хімічний статус підземних вод	Хімічний статус підземного водного тіла, який відповідає всім умовам, зазначеним у таблиці 2.3.2 Додатку V
26	Кількісний статус	Визначення ступеню впливу прямого і непрямого забору води з підземного водного тіла, див. також статтю 2(28) «добрий кількісний статус»
27	Доступні ресурси підземних вод	Різниця між довготерміновим середньорічним загальним приростом ресурсів підземних вод та довготерміновим середньорічним їхнім забором, необхідна для досягнення екологічних цілей якості пов'язаних з ними поверхневих вод, як зазначено у статті 4, при якій зберігається відсутність як будь-якого значного погіршення екологічного статусу зазначених вод, так і значної шкоди пов'язаним з ними наземним екосистемам
28	Добрий кількісний статус	Статус, визначений у таблиці 2.1.2 Додатку V
29	Небезпечні речовини	Речовини або групи речовин, які є токсичними, стійкими і такими, що мають схильність до накопичення у біологічних об'єктах, а також інші речовини або групи речовин з аналогічними характеристиками небезпечності
30	Пріоритетні забруднювальні речовини	Речовини, визначені відповідно до статті 16 (2) і перелічені у Додатку X, серед яких є «пріоритетні небезпечні речовини», визначені відповідно до статті 16 (3) і (6), до яких слід вживати заходи згідно зі статтею 16 (1) і (8)
31	Забруднювальна речовина	Будь-яка речовина, яка може викликати забруднення, зокрема, речовини, перелічені у Додатку VIII

№	Key	Definition
32	Direct discharge to groundwater	discharge of pollutants into groundwater without percolation throughout the soil or subsoil
33	Pollution	the direct or indirect introduction, as a result of human activity, of substances or heat into the air, water or land which may be harmful to human health or the quality of aquatic ecosystems or terrestrial ecosystems directly depending on aquatic ecosystems, which result in damage to material property, or which impair or interfere with amenities and other legitimate uses of the environment
34	Environmental objectives	the objectives set out in Article 4
35	Environmental quality standard	the concentration of a particular pollutant or group of pollutants in water, sediment or biota which should not be exceeded in order to protect human health and the environment
36	Combined approach	means the control of discharges and emissions into surface waters according to the approach set out in Article 10
37	Water intended for human consumption	has the same meaning as under Directive 80/778/EEC, as amended by Directive 98/83/EC
38	Water services	all services which provide, for households, public institutions or any economic activity: (a) Abstraction, impoundment, storage, treatment and distribution of surface water or groundwater; (b) Wastewater collection and treatment facilities which subsequently discharge into surface water
39	Water uses	water services together with any other activity identified under Article 5 and Annex II having significant impact on the status of water

№	Термін	Визначення терміну у експертному трактуванні
32	Безпосереднє скидання у підземні води	Скидання забруднювальних речовин безпосередньо у підземні води без фільтрації через ґрунт або через гірську породу
33	Забруднення	Пряме чи непряме надходження речовин або тепла у повітря, воду чи землю, спричинене діяльністю людини, яке може становити небезпеку для здоров'я людини чи якості водних екосистем або наземних екосистем, що прямо залежать від водних екосистем. Результатом забруднення може бути пошкодження матеріальної власності, ускладнення чи перешкоджання іншим законним видам природокористування
34	Екологічні цілі	Цілі, визначені у Статті 4
35	Екологічний стандарт якості	Концентрація окремої забруднювальної речовини (групи речовин) у воді, осадах чи біоті, що не може бути перевищена з метою охорони здоров'я людини і довкілля
36	Комбінований підхід	Контроль скидів та викидів у поверхневі води відповідно до підходу, встановленого у статті 10
37	Вода, призначена для споживання людиною	Має те саме значення, що й у Директиві 80/778/ЄЕС зі змінами та доповненнями, внесеними Директивою 98/83/ЄС
38	Водні послуги	Усі послуги, що надаються домогосподарствам, фізичним та юридичним особам, а саме: а) забір, загачування, зберігання, очищення і розподіл поверхневих або підземних вод; б) збір та очищення стічних вод, скид яких потім здійснюється у поверхневі води
39	Водокористування	Водні послуги та будь-яка інша діяльність, зазначені у статті 5 і Додатку II, які мають значний вплив на статус вод

№	Key	Definition
40	Emission limit values	the mass, expressed in terms of certain specific parameters, concentration and/or level of an emission, which may not be exceeded during any one or more periods of time. Emission limit values may also be laid down for certain groups, families or categories of substances, in particular for those identified under Article 16. The emission limit values for substances shall normally apply at the point where the emissions leave the installation, dilution being disregarded when determining them. With regard to indirect releases into water, the effect of a wastewater treatment plant may be taken into account when determining the emission limit values of the installations involved, provided that an equivalent level is guaranteed for protection of the environment as a whole and provided that this does not lead to higher levels of pollution in the environment
41	Emission controls	controls requiring a specific emission limitation, for instance an emission limit value, or other wise specifying limits or conditions on the effects, nature or other characteristics of an emission or operating conditions which affect emissions. Use of the term “emission control” in the Directive in respect of the provision of any other Directive shall not be held as reinterpreting those provisions in any respect

№	Термін	Визначення терміну у експертному трактуванні
40	Граничні значення скидів	Маса, виражена через певні особливі параметри, концентрацію і/або рівень скидів, яка не може бути перевищена протягом одного чи кількох проміжків часу. Граничні значення скидів можуть також бути визначені для певних груп, рядів або категорій речовин, зокрема для тих, що визначені відповідно до статті 16. Граничні значення скидів для речовин, як правило застосовують у точці, де відбувається водовипуск з об'єкту скиду, при цьому розведення не береться до уваги. Стосовно непрямих скидів у воду, ефективність підприємства з очищення стічної води може братися до уваги під час визначення граничних значень скидів з відповідних об'єктів, за умови, що гарантується еквівалентний рівень охорони довкілля у цілому і що це не призводить до підвищення рівня забруднення довкілля
41	Контроль скидів	Контроль, що вимагає спеціального обмеження скидів, наприклад, граничних значень скидів або іншим чином визначання меж чи умов щодо наслідків, характеру або інших характеристик скидів чи умов експлуатації, які впливають на скиди. Використання терміну «контроль за скидами» у Директиві у відношенні до положень будь-якої іншої Директиви не повинне вважатися таким, що певним чином змінює інтерпретацію цих положень

II. DIRECTIVE 2007/60/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL
of 23 October 2007 on the assessment and management of flood risks

№	Key	Definition
1	Flood	the temporary covering by water of land not normally covered by water. This shall include floods from rivers, mountain torrents, [Mediterranean ephemeral water courses], and floods from the sea in coastal areas, and may exclude floods from sewerage systems
2	Flood risk	means the combination of the probability of a flood event and of the potential adverse consequences for human health, the environment, cultural heritage and economic activity associated with a flood event
3	Flood hazard maps	shall cover the geographical areas which could be flooded according to the following scenarios: (a) floods with a low probability, or extreme event scenarios; (b) floods with a medium probability (likely return period $\geq$ 100 years); (c) floods with a high probability, where appropriate
4	Flood risk maps	shall show the potential adverse consequences associated with flood scenarios referred to in Art 6.3 and expressed in terms of the following: (a) the indicative number of inhabitants potentially affected; (b) type of economic activity of the area potentially affected; (c) installations as referred to in Annex I to IPPC Directive 96/61/EC which might cause accidental pollution in case of flooding and potentially affected protected areas identified in Annex IV(1)(i), (iii) and (v) to Directive 2000/60/EC; (d) other information which the MS considers useful such as the indication of areas where floods with a high content of transported sediments and debris floods can occur and information on other significant sources of pollution
5	Flood risk management plan	shall address all aspects of flood risk management focusing on prevention, protection, preparedness, including flood forecasts and early warning systems and taking into account the characteristics of the particular river basin or sub-basin. Flood risk management plans may also include the promotion of sustainable land use practices, improvement of water retention as well as the controlled flooding of certain areas in the case of a flood event

II. ДИРЕКТИВА 2007/60/ЄС ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ
від 23 жовтня 2007 року про оцінку та управління ризиками затоплення

№	Термін	Визначення терміну у експертному трактуванні
1	Затоплення території	Тимчасове покриття водою території, що в звичайних умовах водою не покрита, спричинене водами річок, непостійними водними потоками, а також морськими затопленнями прибережних зон і може не включати затоплення стічними водами
2	Ризик затоплення	Поєднання вірогідності затоплення і потенційних негативних наслідків для здоров'я людини, довкілля, культурної спадщини і господарської діяльності, пов'язаних із цим затопленням
3	Карти небезпек затоплення	Карти, що відображають території, які можуть бути затопленими за такими сценаріями: а) затоплення низької вірогідності, або сценарії надзвичайних ситуацій; б) затоплення середньої вірогідності (ймовірністю кожні 100 років і більше); в) затоплення високої вірогідності
4	Карти ризиків затоплення	Повинні відображати потенційні негативні наслідки, пов'язані зі сценаріями затоплення, визначеними у статті 6.3, включаючи наступне: а) індикативну кількість жителів, на яких потенційно матиме вплив затоплення; б) вид господарської діяльності в зоні потенційного впливу; в) об'єкти, зазначені в Додатку I до Директиви Ради 96/61/ЄС про комплексне запобігання і контроль забруднення, які можуть спричинити аварійне забруднення у разі затоплення, а також охоронні території, на які потенційно матиме вплив затоплення, зазначені в Додатку IV (1)(i), (iii) і (v) до Директиви 2000/60/ЄС; г) іншу інформацію, яку держава-член вважає корисною, як, наприклад, зазначення зон, в яких можуть виникнути затоплення з великим вмістом осадових або зсувних потоків, а також інформація про інші значні джерела забруднення
5	План управління ризиками затоплення	Має висвітлювати усі аспекти управління ризиками затоплення, зосереджуючись на запобіганні, захисті і готовності, в тому числі прогнозуванні затоплень і системах раннього попередження, враховуючи характеристики відповідного річкового басейну або суббасейну, а також може включати заходи щодо сприяння сталому землекористуванню, покращення систем водокористування, а також регульованого затоплення деяких зон у випадку повені

III. DIRECTIVE 2008/56/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 17 June 2008 establishing a framework for community action in the field of marine environmental policy

№	Key	Definition
1	Marine waters	(a) waters, the seabed and subsoil on the seaward side of the baseline from which the extent of territorial waters is measured extending to the outmost reach of the area where a MS has and/or exercises jurisdictional rights, in accordance with the UNCLOS, with the exception of waters adjacent to the countries and territories mentioned in Annex II to the Treaty and the French Overseas Departments and Collectivities; and (b) coastal waters as defined by Directive 2000/60/EC, their seabed and their subsoil, in so far as particular aspects of the environmental status of the marine environment are not already addressed through that Directive or other Community legislation;
2	Marine region	a sea region which is identified under Article 4. Marine regions and their subregions are designated for the purpose of facilitating implementation of this Directive and are determined taking into account hydrological, oceanographic and biogeographic features;
3	Marine strategy	means the strategy to be developed and implemented in respect of each marine region or subregion concerned as laid down in Art 5
4	Environmental status	means the overall state of the environment in marine waters, taking into account the structure, function and processes of the constituent marine ecosystems together with natural physiographic, geographic, biological, geological and climatic factors, as well as physical, acoustic and chemical conditions, including those resulting from human activities inside or outside the area concerned;
5	Criteria	means distinctive technical features that are closely linked to qualitative descriptors;
6	Environmental target	means a qualitative or quantitative statement on the desired condition of the different components of, and pressures and impacts on, marine waters in respect of each marine region or subregion. Environmental targets are established in accordance with Article 10

III. ДИРЕКТИВА 2008/56/ЄС ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ від 17 червня 2008 року про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері екологічної політики щодо морського середовища

№	Термін	Визначення терміну у експертному трактуванні
1	Морські води	а) води, морське дно та надра, розташовані поза базовою лінією, від якої вимірюється ширина територіальних вод, та які поширюються до зовнішньої межі тієї території, у якій держава-член має та/або здійснює свої юрисдикційні права відповідно до Конвенції ООН з морського права, за виключенням вод, прилеглих до країн і територій, зазначених у Додатку II до Договору, а також французьких заморських територій, та б) прибережні води згідно з визначенням Директиви 2000/60/ЄС, їх морське дно та надра — тією мірою, якою різні аспекти екологічного статусу морського середовища не охоплені вказаною Директивою, або іншим законодавством Співтовариства
2	Морський регіон	Регіон моря, визначений згідно зі статтею 4. Морські регіони та їх субрегіони встановлюються для сприяння імплементації цієї Директиви та визначаються із врахуванням їхніх гідрологічних, океанографічних та біогеографічних характеристик
3	Морська стратегія	Стратегія, яка повинна розроблятися та виконуватися для кожного морського регіону або субрегіону відповідно до положень статті 5
4	Екологічний статус	Загальний стан довкілля у морських водах, беручи до уваги структуру, функцію та процеси екосистем, які складають морське середовище, а також природні фізико-географічні, біологічні, геологічні і кліматичні фактори разом з фізичними, акустичними і хімічними умовами, які є результатом людської діяльності, що здійснюється всередині або поза межами відповідної території
5	Критерії	Вибрані технічні характеристики, які дають підставу для оцінки якості
6	Екологічні цілі	Якісне або кількісне вираження бажаного стану різних компонентів морських вод відповідно до кожного морського регіону або субрегіону, а також тих видів тиску та впливу, що здійснюються на вказані води і встановлюються відповідно до положень статті 10

7	Pollution	means the direct or indirect introduction into the marine environment, as a result of human activity, of substances or energy, including human-induced marine underwater noise, which results or is likely to result in deleterious effects such as harm to living resources and marine ecosystems, including loss of biodiversity, hazards to human health, the hindering of marine activities, including fishing, tourism and recreation and other legitimate uses of the sea, impairment of the quality for use of sea water and reduction of amenities or, in general, impairment of the sustainable use of marine goods and services
8	Good environmental status	means the environmental status of marine waters where these provide ecologically diverse and dynamic oceans and seas which are clean, healthy and productive within their intrinsic conditions, and the use of the marine environment is at a level that is sustainable, thus safeguarding the potential for uses and activities by current and future generations, i.e.: (a) the structure, functions and processes of the constituent marine ecosystems, together with the associated physiographic, geographic, geological and climatic factors, allow those ecosystems to function fully and to maintain their resilience to human-induced environmental change. Marine species and habitats are protected, human-induced decline of biodiversity is prevented and diverse biological components function in balance; (b) hydro-morphological, physical and chemical properties of the ecosystems, including those properties which result from human activities in the area concerned, support the ecosystems as described above. Anthropogenic inputs of substances and energy, including noise, into the marine environment do not cause pollution effects; Good environmental status shall be determined at the level of the marine region or subregion as referred to in Art 4, on the basis of the qualitative descriptors in Annex I. Adaptive management on the basis of the ecosystem approach shall be applied with the aim of attaining good environmental status
9	Regional cooperation	means cooperation and coordination of activities between MS and, whenever possible, third countries sharing the same marine region or subregion, for the purpose of developing and implementing

7	Забруднення	Пряме або непряме надходження у морське середовище внаслідок людської діяльності речовин або енергії, включаючи підводні джерела шумів антропогенного походження, що спричиняють або можуть спричинити шкідливий вплив, такий як нанесення шкоди морським біологічним ресурсам та екосистемам, включаючи втрату біологічної різноманітності, ризики для здоров'я людини, перешкоди для здійснення морської діяльності, включаючи риболовство, туризм, рекреацію та інші законні види використання моря, погіршення якості морських вод, що обмежує їх використання та зменшення їх рекреаційного значення, або загалом погіршення сталого використання морських товарів та послуг
8	Добрий екологічний статус	Екологічний статус морських вод, за якого вони забезпечують екологічно різноманітні і динамічні океани і моря, що є чистими, здоровими і продуктивними у значенні властивих їм умов, і за якого використання морського середовища перебуває на сталому рівні, захищаючи таким чином їхній потенціал до використання та здійснення діяльності існуючими та майбутніми поколіннями, а саме: а) структура, функції та процеси екосистем, що складають морське середовище, а також фізико-географічні, геологічні і кліматичні фактори дозволяють повне функціонування цих екосистем та підтримують їхню здатність до відновлення у зв'язку з екологічними змінами, включаючи ті, що спричинені людьми. Морські види та середовища існування (оселища) є захищеними, попереджено шкоду, завдану біорізноманіттю людиною, і різні біологічні компоненти функціонують збалансовано; б) гідроморфологічні, фізичні і хімічні властивості екосистем, включаючи ті, що є результатом людської діяльності у відповідній зоні, підтримують екосистеми відповідно до зазначених вище положень. Антропогенні введення у морське середовище речовин та енергії, включаючи шуми, не спричиняють забруднювального впливу. Добрий екологічний статус визначається на рівні морського регіону або субрегіону, відповідно до статті 4, на основі дескрипторів якості, зазначених у Додатку I. Відповідно до екосистемного підходу застосовується адаптивне управління з метою досягнення доброго екологічного статусу
9	Регіональне співробітництво	Співробітництво та координація діяльності між державами-членами та, якщо можливо, третіми країнами, що належать до того самого морського регіону або субрегіону, з метою розроблення і виконання морських стратегій

10	Regional sea convention	means any of the international conventions or international agreements together with their governing bodies established for the purpose of protecting the marine environment of the marine regions referred to in Art 4, such as the Convention on the Protection of the Marine Environment of the Baltic Sea, the Convention for the Protection of the Marine Environment of the North-east Atlantic and the Convention for the Marine Environment and the Coastal Region of the Mediterranean Sea
----	--------------------------------	---

IV. COUNCIL DIRECTIVE 98/83/EC of 3 November 1998 on the quality of water intended for human consumption

№	Key	Definition
1	Water intended for human consumption	(a) all water either in its original state or after treatment, intended for drinking, cooking, food preparation or other domestic purposes, regardless of its origin and whether it is supplied from a distribution network, from a tanker, or in bottles or containers; (b) all water used in any food-production undertaking for the manufacture, processing, preservation or marketing of products or substances intended for human consumption unless the competent national authorities are satisfied that the quality of the water cannot affect the wholesomeness of the foodstuff in its finished form
2	Domestic distribution system	the pipework, fittings and appliances which are installed between the taps that are normally used for human consumption and the distribution network but only if they are not the responsibility of the water supplier, in its capacity as a water supplier, according to the relevant national law

10	Морська регіональна конвенція	Будь-яка з міжнародних конвенцій або угод, разом із органами управління, укладена з метою захисту морського середовища у морських регіонах, зазначених у статті 4, така як Конвенція про захист морського середовища в районі Балтійського моря, Конвенція про захист морського середовища північно-східної Атлантики, Конвенція про захист морського середовища та прибережного регіону Середземномор'я
----	--------------------------------------	--

IV. ДИРЕКТИВА РАДИ 98/83/ЄС від 3 листопада 1998 року про якість води, призначеної для споживання людиною

№	Термін	Визначення терміну у експертному трактуванні
1	Вода, призначена для споживання людиною	а) вся вода, як у її природному стані, так і після обробки, призначена для пиття, приготування їжі або інших господарсько-побутових цілей, незалежно від її походження та того, чи постачається вона з розподільної мережі, цистерни або в пляшках чи контейнерах; б) вся вода, що використовується на будь-якому підприємстві харчової промисловості для виробництва, обробки, зберігання або торгівлі продуктами або речовинами, призначеними для споживання людиною, окрім випадків, коли національні компетентні органи влади вважають, що якість води не може вплинути на безпечність продуктів харчування у їх кінцевому вигляді
2	Внутрішня розподільна система	Система трубопроводів, обладнання та пристрої на них, які забезпечують подачу води, призначеної для споживання людиною, до кінцевих санітарно-технічних приладів (кранів) і не перебувають на балансі організацій, що здійснюють водопостачання

V. COUNCIL DIRECTIVE 91/676/EEC of 12 December 1991
concerning the protection of waters against pollution caused by nitrates
from agricultural sources

№	Key	Definition
1	Groundwater	means all water which is below the surface of the ground in the saturation zone and in direct contact with the ground or subsoil
2	Freshwater	means naturally occurring water having a low concentration of salts, which is often acceptable as suitable for abstraction and treatment to produce drinking water
3	Nitrogen compound	means any nitrogen-containing substance except for gaseous molecular nitrogen
4	Livestock	means all animals kept for use or profit
5	Fertilizer	means any substance containing a nitrogen compound or nitrogen compounds utilized on land to enhance growth of vegetation; it may include livestock manure, the residues from fish farms and sewage sludge
6	Chemical fertilizer	means any fertilizer which is manufactured by an industrial process
7	Livestock manure	means waste products excreted by livestock or a mixture of litter and waste products excreted by livestock, even in processed form
8	Land application	means the addition of materials to land whether by spreading on the surface of the land, injection into the land, placing below the surface of the land or mixing with the surface layers of the land
9	Eutrophication	means the enrichment of water by nitrogen compounds, causing an accelerated growth of algae and higher forms of plant life to produce an undesirable disturbance to the balance of organisms present in the water and to the quality of the water concerned
10	Pollution	means the discharge, directly or indirectly, of nitrogen compounds from agricultural sources into the aquatic environment, the results of which are such as to cause hazards to human health, harm to living resources and to aquatic ecosystems, damage to amenities or interference with other legitimate uses of water
11	Vulnerable zone	means an area of land designated according to Art 3 (2)

V. ДИРЕКТИВА РАДИ 91/676/ЄЕС від 12 грудня 1991 року
про захист вод від забруднення, спричиненого нітратами
з сільськогосподарських джерел

№	Термін	Визначення терміну у експертному трактуванні
1	Підземні води	Усі води, які знаходяться нижче поверхні ґрунту у зоні насичення і у прямому контакті з ґрунтами або гірськими породами
2	Прісні води	Природні води з низьким вмістом солей, придатні для забору та очищення з метою виробництва питної води
3	Сполуки азоту	Будь-які речовини, за винятком газоподібного молекулярного азоту, які містять у своєму складі азот
4	Свійські тварини	Всі тварини, яких утримують для власного використання або з метою одержання прибутку
5	Добрива	Будь-які азотовмісні речовини мінерального та органічного походження, які додатково вносяться у ґрунт для підвищення врожайності сільськогосподарських культур і можуть включати гній, відходи з рибних господарств та мул з очисних споруд
6	Мінеральні добрива	Будь-які добрива, що виробляються промисловим способом
7	Гній	Відходи, які виділяються свійськими тваринами, або їх суміш зі сміттям, у тому числі в обробленій формі
8	Внесення в ґрунт	Внесення речовин у ґрунт шляхом різних прийомів: розсіюванням на поверхні, підповерхневим внесенням чи змішуванням з поверхневим шаром ґрунту
9	Евтрофікація	Збагачення води сполуками азоту, що призводить до прискореного росту водоростей та вищих форм рослинного життя і небажаного порушення балансу організмів у воді, а також до можливого зниження її якості
10	Забруднення	Прямий чи непрямий скид у водне середовище сполук азоту із сільськогосподарських джерел, що в результаті створює небезпеку для здоров'я людини, завдає шкоду живим ресурсам та водним екосистемам, пошкодження спорудам або вплив на інші законні види водокористування
11	Уразлива зона	Ділянка землі, визначена відповідно до статті 3 (2)

VI. COUNCIL DIRECTIVE 91/271/EEC of 21 May 1991
concerning urban waste water treatment

№	Key	Definition
1	Urban waste water	means domestic waste water or the mixture of domestic waste water with industrial waste water and/or run-off rain water
2	Domestic waste water	means waste water from residential settlements and services which originates predominantly from the human metabolism and from household activities
3	Industrial waste water	means any waste water which is discharged from premises used for carrying on any trade or industry, other than domestic waste water and run-off rain water
4	Agglomeration	means an area where the population and/or economic activities are sufficiently concentrated for urban waste water to be collected and conducted to an urban waste water treatment plant or to a final discharge point
5	Collecting system	means a system of conduits which collects and conducts urban waste water
6	1 p.e. (population equivalent)	means the organic biodegradable load having a five-day biochemical oxygen demand (BOD5) of 60 g of oxygen per day
7	Primary treatment	means water is reduced by at least 20% before treatment of urban waste water by a physical and/or chemical process involving settlement of suspended solids, or other processes in which the BOD5 of the incoming waste discharge and the total suspended solids of the incoming waste water are reduced by at least 50%
8	Secondary treatment	means treatment of urban waste water by a process generally involving biological treatment with a secondary settlement or other process in which the requirements established in Table 1 of Annex I are respected
9	Appropriate treatment	means treatment of urban waste water by any process and/or disposal system which after discharge allows the receiving waters to meet the relevant quality objectives and the relevant provisions of this and other Community Directive
10	Sludge	means residual sludge, whether treated or untreated, from urban waste water treatment plants

VI. ДИРЕКТИВА РАДИ 91/271/ЄЕС від 21 травня 1991 року
про очищення міських стічних вод

№	Термін	Визначення терміну у експертному трактуванні
1	Міські стічні води	Господарсько-побутові стічні води або суміш господарсько-побутових і промислових стічних вод та/або дощових вод
2	Господарсько-побутові стічні води	Стічні води від населених пунктів та об'єктів сфери послуг, що містять відходи людської життєдіяльності та господарсько-побутові води
3	Промислові стічні води	Будь-які стічні води, що скидаються об'єктами промисловості та торгівлі, окрім господарсько-побутових та дощових вод
4	Агломерація	Урбанізована територія, на якій концентрація населення та/або економічної діяльності є достатньою для каналізування міських стічних вод і направлення їх до підприємства з очищення міських стічних вод або у місця їх остаточного скиду
5	Каналізаційна система	Система трубопроводів та колекторів для прийому і відведення міських стічних вод
6	1 є.н. (еквівалент населення)	Величина добового навантаження стічних вод легко-окислюваними органічними речовинами за показником п'ятиденного біохімічного споживання кисню (БСК5), що дорівнює 60 г кисню/добу
7	Первинна очистка	Очищення міських стічних вод за допомогою фізичних та/або хімічних процесів, включаючи осідання суспендованих частинок твердих речовин, або інших процесів, в результаті яких величина показника БСК5 у вихідних стічних водах перед скидом зменшена щонайменше на 20%, а кількість суспендованих частинок твердих речовин у вихідних стічних водах зменшена щонайменше на 50%
8	Вторинна очистка	Очищення міських стічних вод за допомогою процесу, що, як правило, включає біологічне очищення із вторинним осіданням, або іншого процесу, який забезпечує додержання вимог, визначених у Таблиці 1 Додатку I
9	Належна очистка	Очищення міських стічних вод за допомогою будь-якого процесу та/або системи скиду, після якої у водоприймачі забезпечується дотримання відповідних стандартів якості води та відповідних положень цієї та інших Директив
10	Осад стічних вод	Очищений чи неочищений залишковий осад, утворений на підприємствах з очищення міських стічних вод

11	Eutrophication	means the enrichment of water by nutrients, especially compounds of nitrogen and/or phosphorus, causing an accelerated growth of algae and higher forms of plant life to produce an undesirable disturbance to the balance of organisms present in the water and to the quality of the water concerned
12	Estuary	means the transitional area at the mouth of a river between fresh-water and coastal waters. MS shall establish the outer (seaward) limits of estuaries for the purposes of this Directive as part of the programme for implementation in accordance with the provisions of Art 17 (1) and (2)
13	Coastal waters	means the waters outside the low-water line or the outer limit of an estuary

11	Евтрофікація	Збагачення води поживними речовинами, особливо сполуками азоту та/або фосфору, що призводить до прискореного росту водоростей та вищих форм рослинного життя і небажаного порушення балансу організмів у воді, а також до можливого зниження її якості
12	Естуарій	Перехідна зона в гирлі річки між прісною водою та прибережними водами, зовнішні межі якої (в напрямку до моря) визначаються державами-членами для цілей цієї Директиви в рамках програми імплементації відповідно до положень статті 17 1 та 2
13	Прибережні води	Води, які знаходяться за межами лінії найбільшого відпливу або за зовнішніми межами естуарію

Науково-довідкове видання

ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ водних Директив Європейського Союзу

Афанасьєв Сергій Олександрович

Бабчук Валерій Станіславович

Бонь Олександр Віталійович

Васильєв Сергій Васильович

Вихрист Сергій Михайлович

Гребінь Василь Васильович

Кір'янова Катерина Вікторівна

Кухарчук Ганна Вікторівна

Кошляков Олексій Євгенович

Лисюк Ольга Гаврилівна

Набиванець Юрій Богданович

Ободовський Олександр Григорович

Осадча Наталія Миколаївна

Хільчевський Валентин Кирилович

Хорєв Михайло Юрійович

Ярошевич Олексій Євгенович

Підписано до друку 11.09.2015. Формат 60х90/16.

Папір офсетний. Обл.-вид. арк. 2,25.

Наклад 1000 прим. Зам. №29–11.

Видавництво ТОВ «НВП «Інтерсервіс»,
м. Київ, вул. Бориспільська, 9, тел. (044) 586-48-65.
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
серія ВОЗ №919546 від 19.09.2004 р.



Європейський Союз об'єднує 28 країн-членів, які вирішили поступово об'єднати свої знання, ресурси та долі. Це унікальне політичне та економічне партнерство, засноване на цінностях поваги до людської гідності, свободи, рівності, верховенства права і прав людини. Понад п'ятдесят років нам знадобилось для створення зони миру, демократії, стабільності і процвітання на нашому континенті. Водночас нам вдалось зберегти культурне розмаїття, толерантність і свободу особистості. ЄС налаштований поділитись своїми цінностями та досягненнями з країнами-сусідами ЄС, їх народами, та з народами з-поза їх меж.

Для подальшої інформації про проект:

Проект технічної допомоги ЄС «Додаткова підтримка Міністерства екології та природних ресурсів України у впровадженні Секторальної бюджетної підтримки»

Тел.: (044) 425-58-25

E-mail: post@sbs-envir.org

Web-site: <http://www.sbs-envir.org>

Веб-сайт Представництва ЄС:

http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.htm

Сторінка Представництва ЄС у Facebook:

<http://www.facebook.com/EUDelegationUkraine>